Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

3-йил чиқиши
29 ЯНВАРЬ 1968 й.
ДУШАНБА
№ 23 (482)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Жонажон Ильичга 100 бағишлаб

Ўрта Осиё темир йўлининг клублари ва Маданият саройлари Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлашга бағишлаб, катта лениниана ўтказмоқда. Темир йўлнинг Тошкент бўлимига қарашли Октябрь революцияси номли клубда лениниана Ленин ҳақида лекциялар ўқиш билан очилди. Қўқон ва Андижон станцияларининг клублари «Ленин ва революция» деган тематик кечалар ўтказмоқдалар.

Темир йўл транспорти клублари ва кутубхоналари ходимларининг Тошкентда бўлган Ўрта Осиё кенгаш-семинарида В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик диққат марказида турди. Улар Тошкентдаги темир йўлчилар Маданият саройининг тажрибаси билан танишдилар. Маданият саройи ҳузурида «Аврора» тўплари залпидан космик давргача» деган ёшлар клуби тузилган. Революция ветеранлари — Ильич билан учрашган кишилар, олимлар — Ленин мукофотининг лауреатлари клубнинг фахрий меҳмонлари сифатида бу ерга тез-тез келиб турадилар. Шу клуб аъзолари Ленин комсомолининг жанговар йўлига бағишланган мактаб эрталикларини ўтказиш ташаббускорлари ҳам бўлдилар.

Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлимининг узоқ станциялар ва разъездлардаги ходимларга хизмат кўрсатувчи вагон клуб агитбригадасининг лекциялари, суҳбатлари, концертлари шонли санага бағишланмоқда.

Клубнинг катта лениниана программасида адабий учрашувлар, кинофестиваллар, музика лекторийлари бор. «Ленин вахтасида» деган кечалар ўтказиш, Ленин бўлган жойлар бўйлаб киносаёҳатлар кўрсатиш кўзда тутилади.

(ЎзТАГ).

ҲУКУМАТ УЙИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети янги бинога кўчиб ўтди. В. И. Ленин майдонида савлат тўкиб турган бинони Тошкент қурувчилари қисқа вақт — бир ярим йилча муддатда қуриб битказишди.

Бинонинг муҳташам пештоқига Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг диаметри тўрт ярим метрдан ҳам катта Давлат герби ўрнатилган. Бинода катта-кичик заллар, кино зали, катта ошхона, кутубхона, телефон станцияси, медицина пункти, ҳавони мўътадил сақлаб турувчи конденсаторлар мавжуд.

Коммунистик меҳнат зарбдори йиғувчи-слесарь Иван Мерзлов Тошкент экскаватор заводида 17 йилдан буён ишлайди. Шу давр мобайнида у кўпгина ёш ишчиларга экскаваторларни йиғиш ва ремонт қилиш касбини пухта ўргатди.
СУРАТДА: слесарь И. Мерзлов.

ЛЕКТОРЛАР СЕМИНАРИ

Тошкент шаҳар ва пойтахт областидаги халқаро аҳвол лекторлари ҳамда пропагандистларининг шаҳримизда бўлиб ўтган семинари беш кун давом этди. Семинар Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент область комитети томонидан чақирилган эди.

Семинар қатнашчилари ҳозирги замоннинг муҳим темаларига бағишланган 150 дан ортиқ лекция тинглашди. Иқтисод фанлари кандидати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг лектори Г. Н. Скопцов ўз лекциясини «Жаҳон хўжалигидаги икки тузумнинг иқтисодий мусобақалари» деган темага бағишлади. Туркистон Ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони Н. Г. Ляшченко «В. И. Ленин ва СССР Қуролли кучлари» деган темада лекция ўқиди.

Қолган лекциялар Шарқи-Жанубий Осиёдаги миллий озодлик ҳаракатларига, ҳарбий сиёсий вазиятга халқаро коммунистик ҳаракатни мустаҳкамлаш ва Совет Иттифоқининг халқаро аҳволига бағишланди.

Семинар қатнашчилари Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар, Тошкент қурилишининг Бош плани билан танишдилар.

Бугунги янгиликлар

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ

«Главташкентстрой» га қарашли 1-«Строймеханизация» бошқармасида бешта механизация бошқармаси бор. В. Д. Мельконян бошчилик қилаётган 4-механизация бошқармаси илғорликни қўлдан бермаяпти. 120 кишилик коллектив ўтган йили планни муддатидан бир ярим ой олдин адо этиб, пландан ташқари 307 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди IV квартал плани эса, 145 процент адо этилди. Янги йилнинг I квартали топшириқлари ҳам муваффақиятли бажарилмоқда. Шу туфайли 1-«Строймеханизация» бошқармасининг кўчма Қизил байроғи бошқармада абадий сақлаш учун қолдирилди.

— Бу муваффақиятларга эришувимизда О. Хўжаев, Ф. Ф. Гольцев, Р. М. Енелеев, У. Ф. Абушахин, Ж. Н. Медведев каби коммунистлар активлик кўрсатишди,— дейди партия ташкилотининг секретари А. Н. Апроянц.

МЕТОДИК МАРКАЗ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1966 йил 9 сентябрдаги «Мамлакатда мутахассислар тайёрлашни яхшилаш ва олий ҳамда ўрта таълимга раҳбарликни такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори асосида В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети қошида ташкил топган ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институтининг ташкил топганига бир йил тўлди.

Ўқиш муддати ҳар бир поток учун беш ойга мўлжалланган бўлиб, барча ўқув процесси ижтимоий фан ўқитувчиларининг илмий, назарий ва методик жиҳатдан малакаларини оширишга қаратилган.

Институт қошида КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, фалсафа кафедралари ташкил қилинган бўлиб, раҳбарлик қилиш ва ўқитиш ишларига республикамизнинг таниқли олимлари — академиклар К. Хитов, Я. Ғуломов, фан докторлари профессорлар О. Аминов, Х. Турсунов, Э. Юсупов ва бошқалар жалб қилинган.

Москва, Ленинград, Киев ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидан келган олимлар ҳам ўзларининг проблематик ва норматив лекциялари билан қатнашмоқдалар.

Институтда тингловчилар учун барча шароитлар мавжуд. Яхши жиҳозланган аудитория, кабинет, кутубхона ва унинг ўқув зали тингловчилар ихтиёрида.

Институт қисқа муддат ичида илмий-методик марказга айланиб қолди. Ўтган давр ичида Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги олий ўқув юртларининг 125 та ижтимоий фан ўқитувчилари ўз малакаларини оширган бўлсалар, 1 февралдан потокда РСФСР, Закавказье, Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикаларидан келган 130 дан ортиқ тингловчиларни институт ўз бағрига олади.

ЁЗУВЧИЛАР КИТОБХОНЛАРИ ДАВРАСИДА

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институтининг студентлари ёзувчи Одил Ёқубов ва Пиримқул Қодировлар билан учрашув кечаси ўтказдилар.

Кечани тил ва адабиёт кафедрасининг ўқитувчиси Пирмат Шермуҳаммедов очиб ёзувчиларнинг ҳаёти ва ижоди тўғрисида қисқача гапириб берди. Ўқитувчи Ҳ. Файзиев, студентлардан Ф. Абдуғаниев, С. Ернев, И. Усмоновлар бу икки ёзувчи асарларидан олган таассуротларини сўзладилар.

Шундан сўнг ёзувчилар янги режалари ҳақида ўртоқлашдилар.

Электр слесари коммунистик меҳнат зарбдори А. Шилин шаҳаримиздаги 3-автомобиль буюмлари заводининг пешқадам ишчисидир. Корхонанинг бошқа илғор ишчилари қатори у ҳам беш йилликни муддатидан илгари адо этиш учун курашмоқда.

СУРАТДА: А. Шилин.

«Тошкент» трактори

«Ташавтомаш» заводи коллективи «Т28Х4» маркали янги трактор ишлаб чиқаради. Тракторга «Тошкент» номи берилди. Унинг тажриба-намуна нусхаси шу йилнинг иккинчи квартали охирларида тайёрланади ва синаб кўрилади.

Машинасозларнинг бу йилги социалистик мажбуриятларида ана шу тракторга ишлатиладиган айрим қисмларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ҳам планлаштирилган.

Янги тракторни кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш мақсадида ҳозир корхонанинг Қорасув бўйидаги қисми кенгайтирилмоқда. Бу ерда тайёрлов, темирчилик, автомат, пресслаш, пайвандлаш, асбобсозлик, механика-йиғув, бош йиғув конвейери цехлари қад кўтаряпти.

Янги трактор 50 от кучига эга бўлиб, пахта далаларида ишлатишга мосланган. Унга сеялка, культиватордан тортиб, то тўрт қаторли пахта териш машинасини ҳам тиркаб ишлатиш мумкин.

ТАН ДАВОСИ

Ўтган жума куни Вячеслав Шабалин ишдан уйга қайтмоқчи бўлиб турганида телефон жиринглади.

Қўнғироқ 10-автомобиль ремонти заводидан эди. Улар дўстларини Чимённинг қорли жойларида сайр этишга чорлашибди.

Ўтган шанба куни Чимён ёнбағирлари дам олувчилар билан гавжум бўлди. Тоғ ҳавоси нақадар гаштли, чаңғичилар ҳам кўп. Ҳар ким ўз майлича дам олиб уйларига қайтишди.

ИЗЛАНИШ ВА НАТИЖАЛАР

КОНИ ФОЙДА

ФИЗИОЛОГ КУЗАТУВЧИ КАБИ ПАССИВ РОЛЬ БИЛАН ҚАНОАТЛАНИБ ҚОЛИШИ МУМКИН ЭМАС. У ЭКСПЕРИМЕНТАТОР СИФАТИДА ТАБИАТНИ БОШҚАРУВЧИ АРБОБ ҲИСОБЛАНАДИ.
К. ТИМИРЯЗОВ.

Пахтадан нималар олиниши, чигити нималарга яроқли эканини кўпчилик билади. Ҳатто баргидан лимон ҳамда олма кислотаси олинганидан, сўнгра чеканка пайтида чимдиб ташланганн каротин моддасига бой бўлганидан ем-хашак сифатида қўлланса анча мақсадга мувофиқ бўлишидан хабарингиз бор.

Энди пахта тозалаш заводларида яроқсиз бўлиб, чиқитга чиқарилган, шу пайтгача хас-хашак сифатида йўқ қилиб юборилаётган барг, кўсак, поя қолдиқларидан ажойиб ҳосил хуруши (стимулятор) олинганига ақлингиз бовар берадими? Бе деб ишонқирамаяпсиз. Лекин, худди шундай.

Бугунги кунда химиклар, биологлар, физиклар, йўқни бор қилиб, мўъжиза яратишга қодир. Тимирязовчасига табиатни бошқарувчиларга айланиб боришяпти. ракета замони, асримиз даъвати шундай. Ҳаёт билан баравар одимлаётган олимларимиз ишидан замон нафаси уфуриб турибди. Янгилик очиш, бир нарсани ихтиро қилиш албатта ўз-ўзидан бўла қолмайди. Унга сабр, тоқат, чидам, матонат керак. Вақт ва яна вақт, узоқ муддатли вақт ўтишини бардош билан кутиш керак.

Бу янги ҳосил хурушини топгунча эҳҳе неча-неча шиша идишларга қанчалар илмий ходимларнинг кўз нури тўкилмади. Қанча иккиланиш, шубҳа қарама-қарши фикрлар туғилмади дейсиз. Катта-кичик асбоб-ускуналар кеча-кундуз тиним билгани йўқ.

Бугунги кунда шаҳримиздаги пахта целлюлозаси кимёси ва технологияси Бутуниттифоқ илмий тадқиқот институти физиологик актив моддалар лабораторияси ходимлари яна бир ютуқни қўлга киритдилар.

— Табриклаймиз!

Улар ғўза барги ва пахта тозалаш заводлари чиқиндиларидан стимулятор олишни ишлаб чиқдилар.

Асли бу ғўза химияси лабораторияси бўлиб, бу ердаги ходимлар ғўза ўсимлиги кони фойда эканини борган сари кўпроқ очиб беришяпти. Чунки уни жуда атрофлича ўрганилади. Униб чиқишидан бошлаб, то ҳосил териб олингунга қадар ўсиш даврида айрим моддаларнинг ҳосил бўлиши, ўзгариши синчиклаб текширилади.

Мана шу изланиш, кузатишлар натижасиз қолаётгани йўқ.

Аввало ғўза ўсимлигининг тола ва уруғигина эмас, барги ҳам халқ хўжалиги учун жуда фойдали экани аниқланиб, исботланди. Юз килограмм баргда 5 килограмм лимон ва 3 килограмм олма кислотаси бор экан. Бу лабораториянинг халқ хўжалигига жорий қилган биринчи ишларидан ҳисобланади.

Янги йўл бўрдоқичилик базаси, Мирзачўл товуқ фермасида олиб борилган муваффақиятли синовлар чеканкадан чиққан чимдим ва ғўза барглари каротин ва бошқа витаминлар сақловчи манбаъ сифатида чорва моллари, паррандалар озуқасига қўлланилиши илмий ҳамда практик жиҳатдан исботлаб берилди.

О. Содиқов ва А. Туруловларнинг шу йил нашрдан чиққан «Ғўза барглари қимматли химия хом ашёсидир» деган китобларида баргнинг фойдаси устида батафсил тўхтаб ўтилган.

Бироқ, лаборатория ходимлари эришган ютуқлари билан чегараланиб қолишаётгани йўқ. Ҳамон қидириш, изланишда, янги мақсад, режалар устида ишлашда давом этишяпти.

Бир хонага кирсангиз ғўза гулига ранг берувчи бўёқ моддалари устида синчиклаб иш олиб бораётган Зуҳриддин Раҳимхоновни, вильт касаллигига қарши иш олиб бораётган катта илмий ходим, химия фанлари кандидати Акбар Каримжоновни, фенол моддалари устида ишлаётган Б. Мақсудовани, кислоталар асосида ҳар-хил физиологик актив моддалар ҳосил қилаётган химия фанлари кандидати Н. И. Барам ва яна кўплаб илмий ходимларни кўрасиз.

Уларнинг ҳаммаси ғўза ўсимлигининг кўз билан кўриб, ақл бовар бериши қийин бўлган кўп қиррали сирини тобора кўпроқ очиш билан бандлар.

Лаборатория бошлиғи, химия фанлари кандидати Аминжон Исмоилов ходимлари ишидан мамнун.

Мана янги ҳосил хуруши илмий ходим Б. Г. Буртман ишлаётган хонада кашф этилди. Уни Бутуниттифоқ ўсимликшунослик институтининг Ўрта Осиё филиалида турлича синаб кўришди. Ниҳоят ҳар томонлама фойдали экани ҳам илмий, ҳам практик жиҳатдан исботланди. Аввало у пахта ва бошқа ўсимликлар ҳосилдорлигини оширишда катта роль ўйнайди. Узум ва қулупнайда синаб кўрилганда маҳсулот сифати яхшилангани, ширинлиги ортгани кўзга ташланди.

Бу стимулятор ачитқи — озуқа (дрожжи) олишда ҳам қўлланилиб, ачиш жараёнини тезлаштиришда катта аҳамиятга эга. У қўшилганда маҳсулот 10—12 процентга ортиши аниқланди. Гидролиз заводларида ачитқи олишда ҳам синаб кўрилиб, яхши натижалар берди у.

Ҳозир Янгийўл гидролиз заводида янги цех қуриляпти. Унда мазкур лабораторияда эришилаётган ютуқлар — топилган янгиликлар синовдан ўтказилади.

СССР, Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Республика фанлар академияси президенти Обид Содиқовнинг илмий раҳбарлигида лаборатория ходимлари борган сари янги-янги ютуқларга эришишяпти.

Вазифа — халқ хўжалигига кўпроқ наф етказиш. Турмушимиз фаровонлигига муносиб ҳисса қўшиш. Уларнинг йўллари равон, камолот чўққиси сари илдам одимлашяпти.

М. ЖАЛОЛИДДИНОВА.

130 ХИЛ КЎЙЛАК

Шаҳримиздаги 9-тикув фабрикасида бугунги меҳнат палласи жуда ҳам қизғин бўлди. Чошгоҳгача аёлларнинг бир мингга яқин ранг-баранг кўйлаклари тикилди.

Фабрикада шу ойнинг ўзида кўйлакнинг тўққиз хил янги модаси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Шу йилнинг ўзида 130 хил модада кўйлаклар тикилади. Ҳозир аёллар кўйлаги «Комета», «Сказка», «Лавка»; «Улитка», «Весна» каби жун материалларидан тайёрланмоқда.

Шу кунларда корхона территориясининг бир томонида қурилиш ишлари ҳам жадал боряпти. Бу, корхонанинг иккинчи навбат қурилишидир. Янги участка ишга тушгач, корхона қуввати икки бараварга ортади.

САҲНАМИЗДА — МЕҲМОНЛАР

Венгрия Закарпатьесидан пойтахтимизга келган «Венгер оҳанглари» эстрадаси ўз концертларини муваффақиятли бошлаб юборди. Озодликни мадҳ этувчи, венгер халқининг орзу-умидларини куйловчи мусиқий ва дилларга ором бахш этадиган халқ қўшиқлари, лўлилар рақси ва қўшиқлари тошкентликларга манзур бўлмоқда.

Ўтган оқшом тошкентлик томошабинлар Свердлов номли театрда эстрада оркестрининг скрипкачиси Хольманни қизғин олқишладилар. У миллий «Чардаш» рақсини жуда маҳорат билан ижро этди.

Шу кунги концертни кўрган томошабин ўзини меҳнатсевар ва талантли кишилар, тарихи музика билан боғланган кишилар мамлакатида юргандек ҳис этди. Булар эстрада коллективининг солистлари Ференц Неймети ва Магда Сонино чиқишларида намоён бўлди. Уларнинг репертуарларидан венгер халқ ашулаларидан ташқари, ҳозирги замон ва чет эл эстрадасининг ашулалари ҳам ўрин олган.

Гизела Керешкени ва Рудольф Кенигсберглар Роман Рак раҳбарлигидаги жаз-квинтети ёрдамида янги Венгриянинг бахти ва баҳорини куйлайдилар. Концерт тамом бўлди. Аммо, томошабинлар венгриялик артистларни узоқ вақт олқишладилар. Бу қарсаклар тошкентликларнинг дўст венгер халқининг санъаткорларига бўлган меҳрлари ифодаси бўлди.

Суратда: эстрада солистларининг чиқишлари.

М. НУРИДДИНОВ фотолари.

● Республика далаларида

ЭРТАНГИ КАРТОШКА ЭКИЛДИ

Одатда Ўзбекистонда баҳорги дала ишлари жанубдан — Сурхондарё областидан бошланади. Бу сафар ҳам колхоз ва совхозлар илиқ январь кунларидан фойдаланиб, картошка экишга киришдилар. Биринчи марта катта майдонларда эртаги картошка, чунончи бу ерга Болтиқ бўйидан келтирилган «Приекульский ранний» навини экишга қарор қилинди.

Январда экилган картошка майга бориб пишади. Олинадиган ҳосил ҳам шу нав етиштирилган шимолий районлардагидан кам эмас.

Эндиликда Ўзбекистонда эртапишар картошка 10 минг гектар майдонни — картошка экиладиган барча майдоннинг ярмини эгаллайди.

ЖАНУБ ҚОРАҒАТИ

Шимолда ўсадиган тотли ва хушбўй қора смородина (қорағат) республикамизнинг энг жанубигача «етиб борди». Шу баҳорда Сурхондарё областидаги хўжаликларнинг боғларида биринчи марта смородина ўса бошлайди. Ҳозир қарийб 50 гектар ерга смородина кўчати ўтқазилади. Боғбонлар кўчат учун республикамизнинг қўшни областларига бормайдилар. Денов ўрмон-мева кўчатзори хўжаликларнинг эҳтиёжларини батамом таъминлайди. Бу ердан колхозларга 3 мингдан ортиқ серҳосил смородина кўчатлари юборилди.

ТАРИХЧИЛАР ЎҚИШИ

Бугун Санъат музейида республикамиз шаҳарларидаги музейларнинг ходимлари учун ташкил этилган йигирма кунлик семинар ўз ишини тамомлади.

Музейларнинг оммавий бўлимлари ва маданий-оқартув соҳаларида иш олиб борувчи ходимлари семинарини Ўзбекистон Маданият министрлиги чақирган. Санъат музейининг ходимлари семинар иштирокчиларига музей бўлимлари, бўлимларда олиб бориладиган ишлар, жойларда мактабларнинг музейларини ташкил қилиш каби қизиқарли темаларда суҳбатлар ўтказдилар.

Семинар қатнашчилари санъат, тарих, табиат музейлари ва бир қатор мактабларда ташкил этилган музейларнинг ишлари билан яқиндан танишдилар. Чирчиқ шаҳар ўлка музейида, Ҳ. Турсунқулов номли колхозда бўлиб, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, донгдор пахтакорнинг ҳаёти ва меҳнат фаолиятига бағишланган колхоз музейини, «Октябрь революцияси» номли тепловоз-вагон ремонти заводининг музейини кўздан кечирдилар.

Валентина Баловнева Тошкент иссиқлик-энергетика маркази агрегатларининг нормал ишлашига ўзининг катта ҳиссасини қўшмоқда.

СУРАТДА: ТЭЦ марказий бошқарув пультининг навбатчиси В. Баловнева иш устида.

Ленинград — буюк шоир тўйига

Бир неча ўн йилдирки, ленинградлик олимлар Алишер Навоий ижодига зўр қизиқиш ва ҳурмат билан қараб келмоқдалар. Дастлаб 1856 йилда олим М. Никитский «Низомиддин Мир Алишер» деган темада магистрлик докторлик диссертацияси ёқлаган эди.

Айниқса, Улуғ Октябрь революциясидан сўнг Ленинград шарқшунослари улуғ шоир ва мутафаккир Навоий ҳаёти ва ижодини ўрганишда муносиб ҳисса қўшдилар. Атоқли олимлардан Якубовский, Орбелин, Боровков, Больдеров, Кононов ва бошқаларнинг бу соҳадаги ишлари диққатга сазовордир.

Ленинград шарқшунослари 1941 йилда жонажон шаҳарларига немис фашист газандалари таҳдид солиб турган оғир бир шароитда ҳам улуғ Навоий туғилган куннинг 500 йиллигига бағишлаб илмий сессия ўтказган эдилар.

Навоийнинг 525 йиллигини нишонлаш борасида ҳам Ленинград аҳли улкан ишларни амалга оширмоқда. Чинни заводи 4 миллион сўмлик юбилей буюмлари ишлайди, Монетний двор шоирнинг барельефини тайёрлайди. Рассомлар союзи эса Навоий замонида яратилган миниатюралардан нусҳалар кўчираётир. Шоир ва таржимон Сергей Иванов бош сўзи билан Навоий асарларининг биринчи китоби рус тилида босиб чиқарилди.

Куни кеча Навоий номидаги Республика адабиёт музейининг бўлим мудири, филология фанлари кандидати Малик Муродов бошчилигидаги бир группа киночилар Ленинградга жўнаб кетишди. Улар Ленинград эрмитажида, С. Шчедрин номидаги кутубхонада, Осиё халқлари институтида ва навоийшунос олимлар лабораторияларида бўлиб, Алишер Навоийга ҳамда ўзбек маданияти ва адабиётига доир ишларни киноленталарга тушириб қайтадилар.

ЮКСАК НОМ УЧУН

Шу йил 29 октябрда Ленин комсомоли ташкил топган кунга 50 йил тўлади. Тўқимачилар комбинатининг комсомол-ёшлари комсомол ташкил топган куннинг 50 йиллик юбилейига меҳнат совғалари тайёрламоқдалар.

Ип-йигирув фабрикасининг А. Аҳмаджонова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси «Комсомол 50 йиллиги» бригадаси деган номни олиш учун ажойиб ташаббус бошлаган эди. Коллектив ўтган ой давомида комбинат бригадалари ўртасида ўзаро мусобақада биринчи ўринни эгаллади. Шунинг учун ҳам бу бригада пойтахт саноат корхоналарининг комсомол-ёшларига қарата «Комсомол 50 йиллиги» бригадаси деган номни олиш учун социалистик мусобақа бошлайлик деган мурожаат билан чиқиш шарафига муяссар бўлди.

Алла Аҳмаджонова бошлиқ бригада комсомол-ёшларнинг ташаббуси,—дейди комбинат комсомол комитетининг секретари Л. Кундухова, — комбинатимизда кенг қулоч ёймоқда. Ватанпарварлик ташаббусига ҳозирдаёқ комсомол-ёшларнинг 200 та бригадаси қўшилди. «Комсомол 50 йиллиги» номини олиш учун бригадалараро социалистик мусобақа қизитиб юборилди.

Бу ташаббус шаҳарнинг «Ташсельмаш», «Таштекстильмаш» самолётсозлик заводи ва бошқа корхоналардаги комсомол-ёшлар бригадалари ўртасида ҳам қизғин маъқулланмоқда.

ИЗЛАНИШ ДАВОМ ЭТАДИ

Корхонанинг 1-цехида бошқалардан унчалик фарқ қилмайдиган участка бор. Бу участка кўринишда шундай. Унинг маҳсулоти — қоп-қанорсиз пахта ташишга мослаштирилган олти тонналик «ТМЗ—879» маркали ярим шатаклар фақат республикамиздагина эмас, чет элларда ҳам машҳур. 1966 йили Москвада очилган «Ҳозирги замон қишлоқ хўжалиги машина ва мосламалари» халқаро виставкасида бу «Ташавтомаш» заводи ишлаб чиқарган машинага олтин медаль берилди.

— Участкангизда қандай янгиликлар бор? Маҳсулот сифати қандай? Шу саволлар билан участка мастери В. Полозовга мурожаат қилдик.

— Йиллик планни декабрнинг иккинчи ярмида биринчилар қатори тўлдирганмиз, — дейди мастер, — маҳсулотлар яхши сифат билан қабул қилинди. 1967 йилда жўнатилган маҳсулотларга жойлардан бирорта ҳам норозилик келмади.

— Бунга қандай эришилди?

— Бунинг ҳеч қандай сири йўқ, — дейди участка контроль мастери Б. Довгань. — Ҳамма сир одамларнинг ғайратига боғлиқ. Участкамизда кўп йиллардан буён ишлаб келаётган тажрибали мутахассислар кўп. Агар ишчи бир жойда кўп ишласа, унинг тажрибаси тобора ортиб боради. Масалан, йиғувчи-слесарь С. Хамбурзинни олайлик. У кўп йилдан буён таянч установкаларини йиғишда ишлайди. У йиғган маҳсулотнинг сифати ҳамиша яхши бўлади. Шунингдек участканинг пайвандчилари М. Миленов ва С. Чиянов, йиғувчи-слесарлар В. Шапринский, С. Баранов, Д. Гончарук, Д. Шомирзаевлар тўғрисида ҳам кўпгина яхши сўзлар айтиш мумкин.

Агар илгарилари ярим шатак тормозлари гидросистемасини тўлдириш процесси катта меҳнат ва вақт талаб қилган бўлса, эндиликда йиғувчи слесарь В. Шапринский томонидан таклиф қилинган усул буни осонлаштирди.

Бироқ, тайёр маҳсулотларни бўяш яхши йўлга қўйилмаган. Маҳсулотларни бўяш цехига бошқа цехлардан механизмлар келтирилади. У механизмлар «ТМЗ» участкасида йиғилади. 1-цехнинг бўяш конвейеридан ўтказилади. Шуни айтиш керакки, машиналарни бўяш очиқ ҳавода амалга оширилади. Қиш пайтида бундай ишлаш қийин бўлишидан ташқари бўёқлар ўз вақтида қуримайди, ерга тўкилиб, исроф қилинади, маҳсулот сифати пасаяди.

Илгарилари завод «КАЗ-606А» ярим прицепларини тайёрлар эди. 1967 йилнинг март ойидан бошлаб корхонага «КАЗ-608» шатаклари келтирилди. Шу муносабат билан гидросистема конструкциясини ўзгартиш лозим бўлиб қолди. Завод конструкторлари С. Тоҳиров ва Никитин бу ишни ўз зиммаларига олишди. Натижада механик усул пневматик усул билан алмаштирилиб, ҳамиша бир меъёрда ишламайдиган ричаг системаси иккита пневматик диафрагма билан ва силлиқ золотник билан алмаштирилди. Бу шатакдан фойдаланиш яхшиланди, ҳайдовчи ишини қулай қилди ва маҳсулот сифатини оширди.

Корхона ишчилари қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш билан бирга изланишни ҳамон давом эттирмоқдалар. Ҳар бир ишчи тайёрланадиган маҳсулот сифатини яхшилаш, механизмларнинг бир меъёрда ишлашини таъминлаш иштиёқи билан ижодий меҳнат қиляпти.

В. ПЕТАШВИЛИ,
инженер-технолог.

Маълумки мармар қадим замонлардан бери архитектура безаги сифатида кенг қўлланилиб келади. Ҳозирги пайтда мармарга бўлган талаб янада ортмоқда, 1935 йилдан буён шаҳримизни безашга катта ҳисса қўшаётган Тошкент мармар заводининг ишлаб чиқараётган маҳсулотларига ҳам талаб янада ортаётир. Энг замонавий қурилишлардан бўлган Алишер Навоий номли катта академик опера ва балет театри, В. И. Ленин номли Қизил майдон ва ҳозир қурилаётган Ҳамза номли академик драма театрининг янги биносида ҳам Тошкент мармар заводининг катта ҳиссаси бор. Бу объектларнинг кўп қисми завод ишлаб чиқараётган машҳур Ғозғон мармари ва гранит плиталари билан безатилди. Тошкентда метрополитен қурилиши муносабати билан мармар ишлаб чиқариш кўпайди. Шу билан бирга завод ҳам қайтадан қурилиб комбинатга айланади.

СУРАТДА: мармар заводининг ветеран ишчиларидан мармар кесувчи Қ. Расулов билан мармар цехи бошлиғи М. Новосельцев ўртоқлар мармар тошни кесишга тайёрламоқдалар.

● *Ишчи минбари*

ЎКИНЧ

Завод поликлиникасида одам гавжум. Терапевтга кириш учун навбатда турганлар орасида Андрей Бугрев ҳам бор эди. Унинг пешоналари тиришиб, нимадандир жаҳли чиқар, тоқатсизланарди. У нариროқда турган стулга бориб ўтирди. Ҳаёли паришон бўлиб, нимага бу кўйга тушиб қолганини ўйларди...

Ҳа, бундан уч кун аввал у одатдагидек яхши кайфият билан ишга келди. Станогида ишлади, деталларнинг навбатдаги партиясини тайёрлашни ниҳоясига етказди. Бундай ишга Андрей ўрганиб кетган. Шунинг учун ҳам у деталларни тайёрлашнинг техник жараёнини беш қўлдек билади. Шу куни у 30 та пўлат «стакан» ишлаб чиқарди. Лекин... Лекин у, энг кейин амалга ошириладиган операцияни ўз хоҳишича қилмоқчи бўлди. Контролга олиб келинган деталини у станокнинг ўзида резьбали калибр билан ўлчади...

Шундай қилиб денг, уни эртасига контроль столи ёнига чақиришди. Стол устида икки уюм деталь ётарди. Бу кечаги тайёрланган 30 та пўлат «стакан» бўлиб, уларнинг 16 таси ишга яроқли, қолгани эса яроқсиз қилиб ажратилган эди.

Иш вақтида ўзи билармонлик қилганидан хафа бўлиб Андрей резьбани тузатишга уринди. Бироқ, бунинг уддасидан чиқолмади. Шунда у ўша куни пақирда сув олиб келмагани ва деталини шу совуқ сувга солиб совутмагани учун ўзини койиди. Агар у ишда шундай эринчоқлик қилмаганида эди, деталь белгиланган катталикда тайёрланган бўларди.

Андрейнинг бу иши группада ишлайдиганларга қимматга тушди. Янги қоида бўйича сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаргани учун бериладиган мукофотнинг 15 процентидан группадагилар маҳрум этилди. Бундан айниқса Андрей изза бўлди.

Ишдан чиқаркан, у кўнглини бироз ёзмоқчи бўлди, иккита оғайнисини топиб роса ичишди...

Хўш бундан у нима баҳра топди? Ҳеч нима топмади. Балки, ҳар куни уйдан ишга отланадиган ишчи бугун эрталаб завод поликлиникасига кириб келди.

Қилмишларига афсусланиб ўтирган биродарим А. Бугрев бундай ўзбошимчаликка энди ҳеч ҳам йўл қўймасликка аҳд қилганини менга қалби эзилиб, лекин қатъият билан сўзлаб берди.

А. АНИСИМОВ,

Эрталабки почтадан

Тошкент характери

ОТАХОНЛАР ИШ БОШИДА

Октябрь районидаги «Пахтакор» маҳалласининг қиёфаси йил сайин кўркамлашиб бормоқда. Бунда маҳалла қарияларининг ҳам ҳиссаси бор.

Қариялар кенгашининг раиси Муҳаммадраҳим Фармоновнинг ҳикоя қилишича кенгаш ўзининг 44 нафар аъзосига эга. Улар маҳаллада тўй маросимлари, тозаликни таъминлаш учун якшанбаликлар ўтказишда бош-қош бўлиб келишаётган экан.

Маҳалладаги М. Уйғур кўчасига бориб қолсангиз, 88 квадрат метрли ерни эгаллаган озиқ-овқат магазинига кўзингиз тушади. Ҳозирги кунда аҳолига намунали хизмат кўрсатаётган бу бинони Қодирқул Хўжамқулова, Абдураҳим Расулов, Аҳмадхўжа Ойхўжаев ҳамда Зокир Қурбонов каби отахонлар ўз қўллари, ўз кучлари билан қуриб битказганлар.

Клубдаги хўжалик асбоблари сақланадиган хона ва сабзавот маҳсулотлари дўконларини маҳаллада яшовчи отставкадаги полковник Шилов, Умарқори, Миржалол ва Асом оталар бунёд этишди. Умарқори Тошмуҳамедов бошчилигидаги 5-6 нафар қурувчи қариялар эса қулай ерга нонвойхона биноси қуриб, ишга туширишди.

Қариялар кенгашининг қилган ишлари шунинг ўзидангина иборат эмас, албатта. Маҳмуд ота, Карим ота ва Ҳамид оталар чойхонанинг 50 квадрат жойини тахталар билан кўтариб, шийпон қурдилар. Ўтган йилнинг ўзидагина амалга оширилган бу ишларнинг ҳаммасини маҳалла қариялари ўз кучлари билан бажардилар.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

● ● ●

ҲАЁТИМДАН МАМНУНМАН

Улуғ Ватан урушидан оғир ярадор бўлиб қайтдим. Давлат маълум миқдорда пенсия белгилади. Янги йил бошидан ҳаётимизда катта қувончли воқеалар юз берди.

Умр йўлдошим Нурихон ва тўрт фарзандим билан Чилонзордаги янги уйлардан бирига кўчиб кирдик. Партия ва ҳукуматимизнинг янги қарорига мувофиқ инвалидлигим учун оладиган пенсиям бирмунча ошди.

Шоир айтганидек бахтим борки, бу Ватанда бахтиёрман, дегим келади. Инсон қалбининг бир олам қувончи билан ҳаётимдан мамнун эканлигимни айтаман.

Ўлмас АНОРБЕКОВ,
Улуғ Ватан урушининг II группа инвалиди.

● ● ●

Ваъдага вафо керак

ИЛОЖИ ТОПИЛАРМИКИН?

Биз, Октябрь район Литвинов маҳалла аҳолиси партия ва ҳукуматимизнинг халқлар турмуши фаровонлиги ҳақида кун сайин қилаётган ғамхўрлигидан бениҳоя хурсандмиз.

Бизлар яшаётган маҳалла ҳам кўркамликда, ободликда бошқа маҳаллалардан қолишмайди. Лекин маҳалламиз территориясида аҳоли кучи билан амалга ошириш мумкин бўлмаган жиддий нуқсонлар ҳам борки, буларни очиқ эътироф этмасликнинг иложи йўқ.

Маҳалладаги Хохлова кўчасининг икки бетига турна қатор якка тартибдаги уйлар жойлашган. Бу ердаги аҳолига озиқ-овқат магазини, гўшт ва нон дўконлари мунтазам хизмат кўрсатиб турипти. Лекин қачонлардир ана шу кўчадан ўтган катта ариқ аҳолини магазин ва дўконлардан ажратиб қўйган. Биз жуда бўлмаса бу ариқнинг маълум ерига бетон қувури ётқизиб устидан кўмиш ва шу йўл билан магазин ва дўконларга йўл очиб беришларини илтимос қилиб, шаҳар ижроия комитетининг ободонлаштириш бўлими раҳбарларига бир неча марта мурожаат қилдик. Илтимосимиз оқибатсиз қолмади. 1966 йилнинг ўрталарида енг шимариб ишга киришилди. Катта-катта бетон қувурлари келтирилди. Аммо, яхши ниятлар билан бошланган иш «юлдуз кўрмай жон берди». Яна югур-югур, яна ариза устига ариза...

Ниҳоят, шаҳар ободонлаштириш бўлимининг раҳбарлари 1966 йил 24 декабрь куни бизга юборган 331-сонли алоқа қоғозида кўмилмай чала қолдириб кетилган ариқ ишини 1967 йилнинг январида туғаллашга ваъда беришган эди. Мана, орадан бир йилдан ортиқ вақт ўтиб кетди. Ҳамон амалий ишдан дарак йўқ.

Ҳ. АБДУРАҲИМОВА,
кўп болали она.
А. ВАЛИЕВ,
темир йўл ишчиси.
Ғ. МАҲМУДОВ,
шахсий пенсионер.

Москвалик қардошлар шаҳар марказида ҳамшаҳарларимиз учун кўплаб турар-жой бинолари бунёд этмоқдалар. «Главмосстрой» коллективининг қўлга киритаётган ютуқларида сиз биринчи суратда кўриб турган машинист Василий Гудзуманнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Тошкентдаги қурилишларда бор-йўғи бир йил ишлаган Василий ўзининг меҳнатсеварлигини намойиш қилди. У шу кунларда ғайрат кўрсатиб ишлаяпти.

Волгоград қурилиш монтаж поездининг бинокорлари «Ц-4» кварталида ҳар бири 48 квартирали уч уй ва Чилонзор массивида 280 ўринли болалар боғчаси қурилишида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар. Қўли гул бинокорлар мана шу объектларда қурилиш ишларини ниҳоясига етказай деб турибдилар.

Осмонўпар биноларни бунёд этишда Раиса Георгиевна Бикова (ўнгда) бошлиқ комплекс бригадасининг аъзолари намуна кўрсатиб ишлашяпти.

Иккинчи суратда: бригада бошлиғи Р. Г. Бикованни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ЧЕВАРЛАР ТУҲФАСИ

Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикасида улуғ ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоий юбилейига тайёргарлик қизғин боряпти.

Ўлмас сиймонинг ҳикматли сўзлари араб ва ҳозирги ўзбек алфавитида оро бериб тикилган 1000 дона қийиқ, 250 дона духоба сўзана, 250 дона дастурхон, 300 дона ироқи дўппи ишлаб чиқариш планлаштирилган.

Қўли гул чеварлардан С. Тоҳирова, Х. Собирова, М. Худойберганова, А. Сулаймонов, М. Одилова, М. Мақсудова, Қ. Йўлдошева, М. Дадахоновлар кунлик топшириқларини 130—140 процентдан бажариб, табаррук аёмга совғалар тайёрлашмоқда.

● ТАРБИЯ МАСАЛАЛАРИ

БЕЗОРИДАН ЭЛ БЕЗОР

Шарпасиз тун. Айни қишнинг қирчиллама кунлари. Соат мили тўртга қараб айланяпти. Навбатчи милиционер Беруний номли майдонни айланиб бўлди-да, 9-Май кўчасига томон энди бурилган ҳам эдики, милиция бошқармасидан хабар олди: М. Горький кўчасида истиқомат қилувчи Д. Бадаловлар уйига ўғри тушиб, аёлларнинг пайпоғигача олиб кетишибди. Сал олдинроқ эса К. Маркс кўчасидаги киоскдан конверт ва китоб, Олой бозори ёнидаги оёқ кийимларини ремонт қиладиган устахонадан туфли боғичлари ўғирланганлиги ҳам маълум бўлибди.

Қизиқ, пайпоқ учун уйга ўғри тушса, бир нечта конверт деб киоскни синдиришса, туфли боғичи деб устахонанинг деразаси чил-чил қилинган бўлса — қанақа ўғри экан у? Ўзича ўйга ботиб кетаётган навбатчи кўчанинг нариги томонида қора сояни кўрди-ю, тўхтади. Соянинг панапастқамлаб юришидан ҳайрон қолди. Соатига қаради. Роппа-роса тунги учдан 30 минут ўтипти. Ким экан у, нима қилиб юрипти, нега панапаб келяпти? Навбатчининг миясига қаторлашиб келаётган саволларга сон жавоб бериши мумкин эди, холос. Шунинг учун ҳам у ўзини панага олди. Соя битта эмас, яқинлашган сайин кўпайиб борарди. Кўз илғайдиган жойга келганда навбатчи кўзларига ишонмади: тўрт ёш бола келарди. Уларнинг бир бири билан шивирлаб, гаплашиши шубҳа туғдирди. Рост-да, одатда, кўчадан уч-тўрт киши юрганда кулишиб, баланд гапиришади. Навбатчи болаларни бўлимга таклиф этди.

— Мен Минаҳмедов Рашид, 1954 йилда туғилганман. Чилонзорнинг 18-квартали 17-уйининг 12-квартирасида яшаймиз. Отам Минаҳмедов Шигаб совхозда ишлайди. Ойим Зайтуна Минаҳмедова 10-ошхонада ошпаз. Ўзим 26-кварталдаги 4-мактабнинг 4-синфида ўқиганман...

— Сергей Николаевич Акимов бўламан. Чилонзор массивида, 19-кварталнинг 22-уй, 22-квартирасида яшаймиз. Отам қамоқда. Онам Алла Ефимовна Сидоренко «Автодормехбаза»да кассир бўлиб ишлайди. Ўзим 101-мактабнинг 5 «б» синфида ўқийман. Синф раҳбаримиз Ольга Алексеевна Ким деган аёл.

— Дадахўжаев Мухтор, Сергейнинг тенгдошиман, бир мактабда ўқиймиз, ҳам қўшнимиз. Улар турган кварталдаги 21-уйининг 30-хонасида яшайман. Дадам 9-кварталдаги кўрлар жамиятида ишлайди.

— Навбат сенга?—навбатчи бурчакда бош эгиб турган, сочлари ўсиб ўримга келиб қолган йигитга қаради.

— Қосимов Аваз, 1952 йилда туғилганман. 11-квартал, 61-уйининг 54-хонасида турамиз. 173-мактабнинг 9-синфида ўқийман. Ойим Жуковскийдаги касалхонада ишлайди.

— Шу маҳалда нима қилиб юрибсизлар?— деди навбатчи.

Болалар бир-бирларига қараб жовдираб қолишди... Хуллас ахири Бадаловлар хонадонига тушишгани, конверт ва туфли боғичларини ўғирлашганини ўзлари айтиб беришди. Саёқ юрган таёқ ейди, деган гап бор. Лекин, она сути оғзидан кетмаган бу «оғайни»ларни саёқ юришга нима мажбур этдийкин? Наҳотки, тонг оталпти-ю, ота-она боласининг уйда йўқлигидан ташвишга тушмаса? Ҳа, уларнинг ота-онаси бамайлихотир одамлар экан. Ҳатто, Зайтуна Минаҳмедовага «Ўғлингиз Рашид милиция бўлимида, келиб олиб кетинг» деб хабар беришганда:

— Нима қилибди милицияга тушса? Ҳар доим ўзи чиқиб келаверарди-ку!— дейди. Кейин кўрслик билан, — ҳеч ким унга саёқ юр дегани йўқ, қандай тушган бўлса, шундай чиқиб келаверсин,— деса бўладими.

Қани фарзандга нисбатан меҳр-муҳаббат, қани унинг келажаги учун қайғуриш?!

Қуш уясида кўрганини қилади. Шундай экан, боласини безори қилиб тарбиялаган ота-онада айб кўп. Ахир, ўз боласи учун қайғурмаган, унинг тақдири учун заррача қизиқмайдиган Зайтуна Минаҳмедовага ўхшаганларга нима деса бўлади? Нега энди, болани безори қилиб тарбиялаган отаона учун жабрни мутлақо дахли бўлмаган кишилар тортиши керак? Нега энди, тантиқ бола соф виждонли кишиларимизнинг ороминн бузар экан-ку, она-ота четда қолар экан? Йўқ, ҳеч ҳам ундай бўлмайди. Тиканни босган киши жабрини тортади.

Хўш, оламни сув босса тўпиғига чиқмаётган ота-оналар бор экан, таълим-тарбия ўчоғи — мактаб коллективи нега ўзини четга олиши керак? Ёки, уларга бунинг дахли йўқми? Сергей Акимов ота-онасининг фамилияси қаторида синф раҳбарини тилга бежиз олмаган! Ўз ўқувчисининг хатти-ҳаракати учун жавоб беролмайдиган педагог ҳайфсанга лойиқ эмасми? Ҳа, Сергей, Рашид, Мухтор, Авазларнинг қилмиши учун ота-она билан бир қаторда, мактаб коллективи ҳам жавоб беради.

Ҳа, безоридан эл безор. Бироқ, айб кимда? Ахир, бола безори бўлиб туғилган эмас-ку! Шундай экан, уни безори қилиб тарбиялаган ота-она жамоатчилик олдида жавоб бериши керак. Токи, улар ўзларининг олдига қўйилган улкан ва шарафли масъулиятни ҳис этсинлар.

Х. ТУРАЕВ.

ОШХОНАЛАР ХИЗМАТИ ЯХШИЛАНАДИ

Ленин район умумий овқатланиш тресты ўтган йили аҳолига хизмат кўрсатишда бирмунча яхши натижаларга эришди. Коллектив йиллик товар обороти планини 15 декабрдаёқ бажарди. Йил давомида 8 миллион 760 минг сўм ўрнига 9 миллион 195 минг сўмлик савдо қилди. Товар обороти плани 1966 йилдагига нисбатан 18 процент ошган.

Ўтган йили трестга қарашли 15 та бригада коммунистик меҳнат коллективи номини олди. 152 нафар хизматчи «коммунистик меҳнат зарбдори» деган улуғ ном эгаси бўлишга эришди. 20 нафардан ортиқ хизматчига эса «Совет савдосининг аълочиси» деган значок берилди. Бу қувончли рақамларни 25 январь куни Ленин район партия комитетининг мажлислар залида бўлиб ўтган район умумий овқатланиш тресты активларининг йиллик ҳисобот йиғилишида сўзга чиққан трест бошлиғи И. Шамсиев гапириб ўтди.

Трест коллективи Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва Касаба союзлари республика комитети томонидан уч марта пул билан мукофотланди. 12-ошхона ва «Буратино» кафеси аҳолига намунали хизмат кўрсатганлиги туфайли трест мақтов китобига ёзилди. Ғани Шокиров директорлик қилаётган 12-ошхонада 23 кишига 3-даражали ошпаз деган ном берилди. Макаров бош бўлган лампа заводидаги 8-ошхона коллективининг меҳнати муносиб тақдирланди.

Шунингдек, трест 14 жойда 50, 80, 100 ўринли ошхона, кафе очиб ишга туширилишини таъминлади.

Трест бошлиғи овқатланиш хизматини яхшилаш борасида қўлга киритилган ғалабалар билан бирга, йўл қўйилган камчиликларни ҳам гапириб ўтди.

Йиғилишда «Буратино» кафесининг бригадири Орифов, трестнинг бош технологи Егорова, 3-ошхонанинг бригадири Благова, маҳсулот тайёрлаш базаси директори Пўлатов ва бошқалар музокарада сўзга чиқиб, ўзлари меҳнат қилаётган ошхона ва кафеларнинг элга намунали хизмат қилиш учун курашаётганини гапириб ўтдилар.

Йиғилиш охирида 1968 йилда аҳолига хизмат кўрсатишни янада яхшилаш юзасидан Ленин район умумий овқатланиш тресты коллективларини социалистик мажбурияти қабул қилинди.

БИР КЎЧАДА ИККИ МАНЗАРА

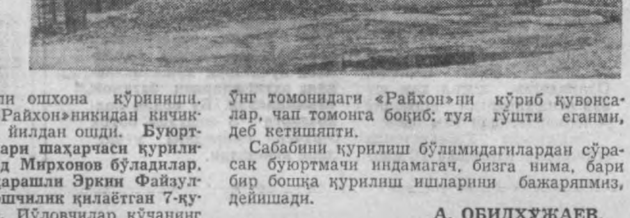

Студентлар шаҳарчасида яшаб турган аҳолининг сони ҳозир ўн мингдан ортиб кетди. Шаҳарча марказида яккаю-ягона «Райҳон» ошхонаси ишлаб турибди. Чапдаги суратда шаҳарчада яшаб турувчилар шу ошхонада навбат кутиб туришибди. Навбатнинг кети кўринмайди.

Ўнгдаги сурат «Райҳон»нинг қаршисида қурилаётган икки қаватли ошхона кўриниши. Унинг ёши дугонаси «Райҳон»никидан кичик мас. Бошланганига уч йилдан ошди. **Буюртмачи Олий ўқув юртлари шаҳарчаси қурилишининг бошлиғи Аҳмад Мирхонов бўладилар. Қурувчиси 6-трестга қарашли Эркин Файзуллаевич Ҳидоятхонов бошчилик қилаётган 7-қурилиш бошқармасидир.** Йўловчилар кўчанинг ўнг томонидаги «Райҳон»ни кўриб қувонсалар, чап томонга боқиб: туя гўшти еганми, деб кетишяпти.

Сабабини қурилиш бўлимидагилардан сўрасак буюртмачи индамагач, бизга нима, бари бир бошқа қурилиш ишларини бажаряпмиз, дейишади.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 2-661
29 ЯНВАРЬ, 1968 Й.

А. С. ПУШКИН. Ҳайкалтарош П. П. Трубецкий.

ҲАМЗА. Ҳайкалтарош Н. Э. Федоридис.

Санъат оламига саёҳат

КИНО ЭКРАНДА—ГЕНЕРАЛ РАҲИМОВ

«Ўзбекфильм» киностудиясининг ижодий коллективи атоқли саркарда, ўзбек халқининг ифтихори, Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал-майор Собир Раҳимов фаолиятига бағишланган фильм яратди. Кенг экранли «Генерал Раҳимов» бадиий фильми шонли Совет Армиясининг 50 йиллик юбилейига муносиб туҳфа бўлажак.

Фильм сценарийсини таниқли драматург Комил Яшин москвалик ёзувчи Игорь Луковский ҳамда кинорежиссёр Зоҳид Собитовлар билан ҳамкорликда яратган. Картинага Зоҳид Собитов режиссёрлик қилган.

Муаллифлар олдида жасур жангчи-саркарда, юксак ақл ва истеъдод эгаси, жангчиларга ғамхўр генерал образини яратишдек мураккаб вазифа турарди. Фильмни кўрар эканмиз, юқорида зикр этилган муҳим вазифани муаллифлар муваффақиятли ҳал этганлиги намоён бўлади. Бутун фильм давомида генерал Раҳимовни одамлар орасида кўрамиз. Унинг қўл остидаги жангчиларга бўлган муносабати, дўст ва душманлар билан қилган муомаласини кўрганда кўз ўнгимизда халқчил, коммунизм ғояларининг толмас курашчиси, аниқ мақсадли қаҳрамон намоён бўлади.

Генерал Собир Раҳимов ролини Ҳамза номли ўзбек академик драма театрининг артисти, Ўзбекистон халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов ижро этган.

Қаҳри қаттиқ фашист газандаси генерал Фрике образини СССР халқ артисти В. Стрежельчик яратган.

Фильмни тажрибали оператор Л. Травицкий суратга олган. Куй ва қўшиқларнинг автори эса истеъдодли ёш композитор Р. Вильдановдир.

Ш. МИРОЛИМОВ.

СОНЕТЛАР

Самарқанднинг боғлари аро
Гуллар тердим сизга бир қучоқ.
Қалбим олиб гуллардан оро
Рухсорингиз кўрмоққа муштоқ.

Гул баргига бекинган ғунча
Табассуми бахш этса фараҳ,
Қўлдан қўймай уни бир кунча
Ёд этарсиз мени ҳам ногоҳ.

Кўнглингизга ёқса бирор гул
Дўстингизга қилурсиз тортиқ.
Меҳрингиз-ла сархуш бир кўнгил,—
Хизматига шу эрур ёрлиқ.

Гар гулимда учраса тикан,
Дўстлар, менга бермангиз омон.

* * *

Зилзила зарбидан қуласа бино,
Янги бир иморат қурмоқлик мумкин.
Тоғ бўғиб қолганда тўхтаса дарё,
Уни ўз йўлига бурмоқлик мумкин.

Булоқни бекитиб қолса харсанг тош,
Игнадай кўзини очасан бир кун.
Қора илон ногоҳ сочганда заҳар
Давосин кимдандир топмоқлик мумкин.

Униб чиқмай қолса сепган уруғи
Такрор экар уни жафокаш деҳқон.
Учиб қолса агар ўчоқда чўғи
Бир гугурт чертилса, ловуллар гулхан.

Бевафолик қилса ёринг, мободо
Давосин топмайсан икки дунёда.

* * *

Бемаҳал узилди дуторнинг тори,
Жудолик мунгидан битмиш бардоши.
Кўзидан ёшлари оқиб шашқатор
Дарёнинг тошларга урилди боши.

Сукут ичра қолди йигит бечора,
Мунгдан пора бўлди яримта кўнгил.
Дутор торларини уласа зора,
Қайғу-ғамларини баҳам кўрса ул.

Фожий нобуд бўлмиш гулдай келинчак,—
Севги чироғини кетди ўчириб.
Қирқ кундир қалбидан қон оқар лак-лак,
Ҳаёт маст, унга ўз заҳрин ичириб,
Энди у яшайди бир одамга хос,
Ҳаёт на бахт берар, на завқ, на ҳавас.

Барот БОЙҚОБИЛОВ.

Кунлардан бир кун...

Бир ўқувчи сўради:

— Домла, ўлим дегани нимаси?

— Ўғилчам, — жавоб берди донишманд, — ўлим ҳақида нима айтиш мумкин, ҳали сен ҳаёт ҳақида ҳеч нарса билмайсан-ку?

* * *

Ўқитувчи ўқувчига савол берганда ўқувчи анча ўйланиб қолди. Шунда:

— Қийин саволми?— деди ўқитувчи.

— Савол қийин эмас-ку-я, жавоби қийин.

* * *

Ёш афиналик Суқротдан сўради:

— Устоз, агар мен уйлансам тўғри иш қилган бўламанми?

—Ёмон бўлмайди,— жавоб берди файласуф,— агар яхши хотинга дуч келсанг ҳаётда бахтли бўласан. Мабодо хотинингнинг тили заҳар бўлса, унинг хулқ-атвори сени чуқур ўйлашга мажбур этади. Агар сен ана шуларга бардош бера олсанг келажакда машҳур файласуф бўлишинг мумкин.

● ● ●

ФОРС ЮМОРИ

Бир киши овга кетаётган эди, хотини меҳрибонлик билан деди:

— Баъзан чангалзорга йўлбарслар келиб турармиш. Бормасангиз яхши бўларди!

— Ҳеччиси йўқ! Қўрқма!

— Қазойи муаллақни билиб бўлмайди,—давом этди хотини, — эҳтиёт шарт ҳамёнингиз билан олтин соатингизни ташлаб кетинг.

* * *

Хотини билан уришиб қолган бир киши беш ёшли ўғлини олиб, уйидан аразлаб чиқиб кетди. У бир боққа кириб скамейкага ўтирар экан, ўғлига ҳасрат қилиб деди:

— Ўғлим, эси пастлик қилиб, онанг билан танишмаганимда эди, ҳозир сен-у мен ўз уйимизда ҳузур қилиб ўтирган бўлардик!

* * *

Тентакнамо бир йигит амакисининг қизини учратиб қолиб, ундан сўради:

— Бева қолибсан деб эшитдим, ростми?

— Рост. Бечора эрим ўлиб кетди.

— Худога шукур!

— Аҳмоқ, —аламидан чинқирди аёл.—Таассуф ўрнига қанақа шукур бу?!

— Наҳотки, унутган бўлсанг!—сиполик билан жавоб берди йигит. — Ахир сени менга олиб беришмоқчи эди-ку. Яхшиямки, тўй бўлмагани, бўлмаса ўша эринг ўрнига мен ўлган бўлардим!

* * *

Аҳмад онасидан сўради:

— Ойижон, нега бўриларни ўлдиришади?

— Чунки, у қўйларни еб кетади.

Бола ҳайрон қолиб сўради:

— Бўлмаса, нега дадамни ўлдиришмайди? У ҳам минглаб қўйларни ўлдиради-ку!

форсчадан
М. ҲАСАНОВ,
Ҳ. МУЗАФФАРОВЛАР
таржимаси.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ МИЛЛИЙ САНЪАТИ

АЗИЗ ГАЗЕТХОН! СИЗ ПОЙТАХТИМИЗДА АЖОЙИБ БИР ХАЛҚ ХАЗИНАСИ—ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ САНЪАТ МУЗЕЙИ БОРЛИГИНИ ЯХШИ БИЛАСИЗ. МУЗЕЙДА БИР НЕЧА МАРТА БЎЛГАНДИРСИЗ ҲАМ. КЕЛИНГ, АНА ШУ НОЁБ САНЪАТХОНАНИ ЯНА БИР БОР ЗИЁРАТ ҚИЛАЙЛИК, ГАЗЕТА САҲИФАСИ ОРҚАЛИ БУ САНЪАТ ОЛАМИГА НАЗАР ТАШЛАЙЛИК.

МУЗЕЙ ТЎРТ ЗАЛДАН ИБОРАТ. БУГУН БИЗ УНИНГ БИР ЗАЛИНИ КЎЗДАН КЕЧИРАМИЗ.

Чинакам санъатни халқ яратади ва у абадий эл бойлиги бўлиб қолади. Маълумки, ҳар бир халқ, ҳар бир миллатнинг ўз маданияти, ўз миллий санъати мавжуд.

Ўзбек халқи ҳам ўз маданияти, санъатига эга. Бу санъат неча-неча асрлар юзини кўрган, неча-неча авлодлар томонидан яратилган, ардоқланган, сайқалланган ноёб эл хазинасига айланиб қолган.

Лекин у ўтмиш тарихда бир гуруҳлар, бой ва боёнлар учун хизмат қилган. Шу сабабли у кўп тараққий топмаган, оммалашмаган.

Ўзбекистонда асрлар давомида яратилиб, лекин ўз вақтида қадрланмай келинган халқ санъати Улуғ Октябрь инқилобидан кейин қадрланди, эъзозланди, ривож топди. Чинакам халқ мулкига айланди.

Қадимги Халчаён, Варахша, Афросиёб, Самарқанд, Бухоро ва Хива каби тарихий, камёб ёдгорликларни безаб турган расмлар, нақшлар, ҳайкаллар, ганч ва ёғоч ўймакорликлари, нодир қўлёзма китобларга ишланган миниатюраларда ҳаётнинг баъзи томонлари, тарихий воқеалар нозик дид, юксак маҳорат билан тасвир этилган. Лекин, на иложки, бу нодир нафис санъат фақат бой табақалар, ҳукмрон синфлар учун хизмат қилган. Аммо тарих ижодкори, моддий бойлик яратувчиси, маданият ва санъат хазинасининг чинакам эгаси бўлган халқ, инсон, улар ҳаёти, сиймоси эса бунда ўз аксини топмаган.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайлигина бу ажойиб хазина ўз эгасини топди, ўз ижодкори ихтиёрига топширилди. Ноёб санъат дурдоналарини совет давлати ўз муҳофазасига олди. Умум Совет маданий бойлигининг ажралмас бир қисми бўлган ўзбек санъати ҳам кенг ривожланиш йўлига кирди. Унинг халқ ҳаётининг бутун қирралари билан ифода этиши, халқчиллик ва инсонпарварлик ғоялари билан ҳозирги замон талабига ҳамнафас бўлиб камол топаётгани бунинг ёрқин далилидир.

Бу масалада, айниқса, Ўзбекистон Давлат Санъат музейида олиб борилаётган ишлар мақтовга лойиқ. Республика Давлат Санъат музейи ўз фаолиятининг (1918 йили ташкил топган) дастлабки давридан бошлаб маҳаллий халқ яратган санъат намуналарини қидириш, топиш, тўплаш ва синчиклаб ўрганишга киришди. Бу масъулиятли, шарафли ишга Тошкентдаги таниқли йирик археолог олимлар, мутахассислар В. Н. Шишкин, Массон, архитектор Ползфанов, этнографлар М. Андреев, В. Затворницкая ва бошқалар жалб этилди. Маҳаллий халқ санъати дурдоналари тўплана бошланди. Натижада, халқ амалий санъатининг энг ноёб намуналари тўпланиши билан музейнинг олтин фонди бойиб борди.

Музей экспозицияси ҳозирги замон халқ усталарининг энг яхши асарлари ҳисобига ҳам мазмун, ҳам шакл жиҳатдан бойиди. Тўпланган экспонатлар орасида кўп асрлардан бери халқимизга манзур бўлиб келаётган меъморчилик, ёдгорлик иншоотларига зийнат берган санъат турларидан намуналар ҳам бор. Улар ичида, айниқса, терроката, мозаика, майолика каби меъморчилик санъатига оид турлар диққатга моликдир.

Ганчга нақш ўйиш ва гул солиш санъати ҳам жуда қадимий ва қадрлидир. Халқ усталари, талантли санъат соҳиблари Уста Ширин Муродов, Тошпўлат Арслонқулов, Уста Қули Жалилов, Маҳмуд Усмонов каби қўли гул миришкорлар яратган ажойиб амалий санъат намуналари музейга кўрк ва мазмун бахш этиб турибди.

Музейнинг Ўзбекистон халқ санъати зали ҳам мазмунан, ҳам тематик, ҳам сифат жиҳатидан бой ва рангбарангдир. Бу ерда Бухоро областида, айниқса, тараққий этган ва дунёга донги кетган зардўзлик санъатини ҳам, Самарқанд, Бухоро, Риштон, Тошкент кулолчилари, гилкорларининг сополдан ишланган нозик орнамент ва бошқа қатор ишларини ҳам завқ билан кўрасиз.

Экспозицияда бутун ўзбек диёрига яхши таниш, кенг ёйилган ёғочга нақш ўйиб, гул солиш санъатининг турли намуналари бор. Моҳир усталар хивалик Ота Полвонов, Абдулла Болтаев, тошкентлик Сулаймон Хўжаев, Мақсуд Қосимов, Иброҳимов, қўқонлик Қодиржон Ҳайдаров кабиларнинг муборак номларини эндиликда билмайдиганлар, деярли бўлмаса керак.

Музей коллекциясида атоқли нақш усталаридан Олимжон Қосимжонов, Ёқубжон Раупов, Тоҳир Тўхтахўжаев, Жалил Ҳакимов ва бошқаларнинг ранг-баранг бўёқларда миллий руҳ билан нафис қилиб ишланган стол ва стуллари ҳам диққатни жалб этувчи ишлардан ҳисобланади.

Миллий музика асбобларини безашда Уста Усмон Зуфаровнинг олдига тушадиган киши йўқ десак бўлади. Унинг бундай нозик ҳунари кишини ҳайратга солади, қалбини тўлқинлантиради.

Музей экспозициясида Нурота, Фарғона водийсида ипакдан гўзал ва пишиқ қилиб тўқилган бекасам, шоҳи, атлас намуналари ҳам қўйилган. Бундан маълумки, Ўзбекистонда читга гул босиш, оддий матолардан ажойиб халқ истеъмол буюмлари тайёрлаш санъати нақадар ривож топган!

Каштачилик республикамизда кенг тарқалган соҳадир. Ажойиб жозибаси, ялял тобланиши, турли-туман гуллари билан кўзни олувчи ойпалак гул кўрпа, чойшаб ва бошқа уй-рўзғор буюмларини яхши биласиз. Ўзбекистоннинг ҳар бир областида кашта тикиш, унга гул солишнинг ўзига хос ҳиллари мавжуд. Музейдаги Шаҳрисабз, Самарқанд, Тошкент, Фарғона каштачилари томонидан яратилган асл намуналар сизни мафтун қилмай қўймайди. Айниқса, Бухородаги «Ҳужум» фабрикасининг каштачиси, Ўзбекистон ССР халқ рассоми Ф. Сайдалиеванинг ниҳоятда нозик дид билан тиккан каштасини кўриб, кўлингиз дард кўрмасин, санъаткор опа, дейсиз беихтиёр.

Экспонатларни кўздан кечирар экансиз, ажойиб зарбоб тўнлар коллекциясини кўриб, уларнинг яратувчиларига таҳсинлар ўқийсиз. Булар, шубҳасиз музейнинг энг қимматли буюмларидир. Ҳозир мана шундай зардўзлик буюмларини Бухородаги «Октябрь 40 йиллиги» фабрикаси ишлаб чиқармоқда.

Каштачиликнинг шу нозик, мураккаб усули билан ҳозир йирик тематик паннолар ҳам ижод қилинмоқда.

Республикамизда кулолчилик ҳамда мисгарлик (рихтагарлик) ҳам яхши ривожланган. Музейда Совет ҳокимияти йилларида кулолчилик ва мисгарлик ҳунари бўйича тўпланган қимматли коллекцияларга муносиб ўрин ажратилган. Бу ерда Риштонда ясалган сопол буюмлар, Тошкент керамика заводининг турли фигурали идишларини учратишингиз мумкин.

Музей залида таниқли кулолчи усталардан тошкентлик М. Раҳимов, Аҳад Аминов, самарқандлик Умарқул Жўрақулов, риштонлик Ҳазратқуловлар томонидан бунёд этилган энг яхши буюмлар намойиш этилмоқда.

Музейнинг Ўзбекистон миллий халқ санъати залида намойиш этилаётган ноёб буюмлар, моҳир усталар томонидан яратилган ажойиб санъат намуналари ўзининг гўзаллиги, хилма-хиллиги, нақшиндорлиги, миллий услубининг аниқ ва ихчамлиги билан ҳар кимнинг ҳам диққатини жалб этади, ҳайратда қолдиради. Шу жиҳатлари билан ўзбек халқ амалий санъати кўп миллатли умумсовет санъати хазинасидан муносиб ўрин эгаллаб келмоқда.

С. АБДУЛЛАЕВ,
А. ЮСУПОВ.

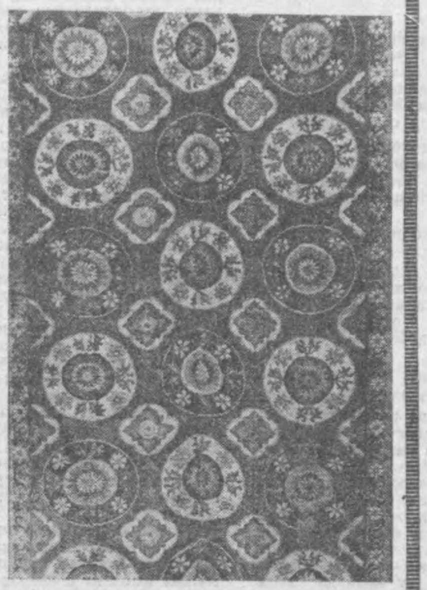

Шаҳрисабз чеварлари ишлаган чойшаб.

Хоразмлик усталар тайёрлаган сопол буюмлар.

ЧУСТИЙ

СИЗ БИЛИНГ-У МЕН БИЛАЙ

Дилда сайрайди дуторим, сиз билинг-у мен билай,
Сизни куйлар ёр-ёрим, сиз билинг-у мен билай.

Меҳрингиз-ла чўлни гулзор айладим сизга атаб,
Жондек асрай, гулузорим сиз билинг-у мен билай.

Мақсадим равшан қуёшдек бир эрур дил мулкида,
Э қуёш юзли баҳорим, сиз билинг-у мен билай.

Тил учида жон фидо бўлсин демак бир лофу-қоф,
Дилдаги қатъий қарорим сиз билинг-у мен билай.

Давлатим ҳам, шавкатим ҳам, шуҳратим ҳам сиз билан,
Сизга садқа харна борим, сиз билинг-у мен билай.

Ер-юзи тинчлик тўйин қилганда бўлсин тўйимиз,
Саъй этинг бу ҳақда, ёрим сиз билинг-у мен билай.

Сиз билан шарқ оламин сайёҳи бўлмиш офтоб,
Бу ҳамиша ифтихорим, сиз билинг-у мен билай.

Аҳду паймон қасрининг, Чустий, вафодир тутқаси,
Ваъда нозикдир, нигорим, сиз билинг-у мен билай.

ҒАЗАЛЛАР

ЧЎЛ ГЎЗАЛИ

Кўксига тенглашгали гумбази мино боқар,
Синасига суқланиб кўкда сурайё боқар.
Аксини кун кўзгуси кўрсатур оламаро,
Меваларин рангига завқ ила дунё боқар.
Сир ёқалаб юрдим-у, сув кўринур ярқираб
Нур талашиб мавж ила ҳуснига дарё боқар.
Кўзларининг нуридан ажрагуси, шубҳасиз,
Кимки ёмон фикр ила кўзлари бежо боқар.
Чўл гўзалин мадҳига тўлди чаман дафтари
Тонгда варақлаб уни булбули шайдо боқар.
Ўз режасин сўзласа турфа ҳаловот билан,
Лабни ялаб мўлтираб қанд ила ҳалво боқар.
Чустий гўзал қиссасин, сўзлади мингдан бирин,
Қолганини сўзла деб ёр ила ошно боқар.

● Хоразмдан хат

Комил Девонийни биласизми?

Шоирнинг номи Комил бўлиб, Девоний унинг адабий тахаллусидир. У 1887 йилда Хива районининг Сангар қишлоғида ҳунарманд оиласида дунёга келди. Отаси Исмоил Панаев муҳркан (печать ўювчи) наққош ва музикашунос бўлиши билан бирга адабиётни ҳам жон-дилдан севар эди. Комил ўн уч ёшида отасидан етим қолиб, амакиси Худойберган муҳркан қўлида тарбияланди. Устозидан мармарга, ганчга ва ҳар хил металларга нақш солиш, муҳр ўйиш ҳунарларини пухта ўрганди. У дастлабки маълумотни ўз қишлоғида эски мактабда олади. Сўнгра Хива шаҳрига келиб, Арабхон мадрасасида таҳсил кўрди. Араб ва форс тилларини мукаммал билган Юсуф Хожи Доий қўлида таълим олади.

Девонийнинг ҳаёти ва ижодини чуқурроқ ўрганиш мақсадида у туғилган қишлоққа бордик. Бобожон Азизов ва наққош Матюсуф Худойбергановлардан кўпгина янги материаллар олдик. Шунингдек, Девонийни яқиндан биладиган Давлат мукофотининг лауреати марҳум Абдулла Болтаев ва шахсий пенсионер Аҳмаджон Маҳмудовлар ҳам шоир ҳақида бирмунча маълумотлар берган эдилар.

Шоирнинг шеърий девони бўлиб, У Комилнинг 1920 йилга қадар ёзган асарларини ўз ичига олади. Шеърларнинг услуби, бадиий савияси Навоий, Саъдий, Мунис, Огаҳий, Фузулий, Киромий ва Нишотий каби сўз усталари ижодидан баҳраманд бўлганлигидан далолат беради.

Тўпламдаги кўпчилик ғазаллар сатирик характерга эга. Шеърларда ҳукмрон доираларнинг кирдикорлари фош этилади. Бу жиҳатдан унинг

Муҳаммад Раҳимхон қамчиси остида ўлдирилган Машариф тарроға бағишлаб ёзган шеъри ғоят характерлидир. Мана ундан баъзи мисралар:

Аҳли давронднн ёғар ёмғир
каби ҳар лаҳза тош
Борҳо қалқон эрур ул тош
учун бир хаста бош.
Дод ул нақси қўлидан
рутбага чиқмиш бугун
Йиғламоқдин қолмади эл
кўзларида қатра ёш.

Маълумки, Комил яшаб ижод этган даврда Хоразм адабиётида феодал-клерикал ва демократик йўналиш мавжуд эди. Девоний бу даврда демократик йўналишдаги Аваз Ўтар мактабининг вакили сифатида меҳнаткаш халқнинг орзу-умидларини, армонларини куйлади. Замона зулми остида ўзининг оғир қисматда қолганлигидан фиғон чекди:

Қайси илгидин фиғону дод
этай, Девонийё,
Тиғи бедодин урарда ёр ила
чарх иттифоқ.

Оқибат зулм исканжасида қолган шоир замона зайлидан фарёд этади, халқ бахт-саодатини ўйлаб, шундай хулосага келади:

Мени шод этмади васл ичра
бир дам,
Хароб ўлсин, илоҳо, чархи
гардун.

Комил халқ оғзаки ижодини жуда яхши ўрганган. Шунинг учун ҳам унинг кўпчилик шеърларида халқ ижодига яқин мисраларни учратиш мумкин. Шунингдек, у ўзидан олдин ўтган устоз шоирларнинг кўпгина ғазалларига мухаммаслар боғлаган.

Шоир девонига кирган «Афсус», «Эмасману», «Махсус», «Ғалат», «Йўқдур», «Кўринг» каби ғазаллар унинг оташқалб шоир эканидан гувоҳлик беради.

Девоний совет даврида ҳам порлоқ замонамизни улуғлаб жуда кўп ғазаллар битди. Гўзал ҳаётимизнинг афзалликларини завқ-шавқ билан куйлади. Бунга «В. И. Ленин», «Тараққий», «Партия раҳбар», «Матбуотимиз», «Фасли баҳор эрур», «Газет», «Трактор» каби шеърларини мисол қилиб кўрсатишимиз мумкин. Шоирнинг совет давридаги шеърлари ғоятда юксак дид билан ёзилганки, уни алоҳида ўрганиш зарур.

Комил Девоний ижоди барқ уриб турган бир даврда 1938 йилда вафот этган.

Юсуф РЎЗИМАТОВ,
Хоразм тарих-революция музейининг илмий ходими.

АДАБИЁТ ва САНЪАТ

БИЗ ЕР ҲАҚИДА НИМАЛАРНИ БИЛАМИЗ

ФАН ОЛАМИДА

Яқинда СССР Фанлар академиясининг президиуми ўз составида Ер ҳақидаги фанларнинг махсус секциясини тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. Секция икки бўлимдан иборат бўлади.

ТАССнинг илмий обзорчиси Л. Маркелова СССР Фанлар академиясининг вице-президенти А. П. Виноградовга мурожаат қилиб, ундан академия ишида принципиал роль ўйнайдиган мана шу қарорни шарҳлаб беришни илтимос қилди.

Савол: янги секция СССР Фанлар академиясининг структурасида қандай ўрин тутади?

Жавоб: Бу саволингизга жавоб бермоқ учун, —деди олим,— академия президиуми составида бундан бир неча йил аввал тузилган бошқа учта секцияни эслатиб ўтмоқ керак. Булардан бири — физика-техника ва математика фанлар секцияси бўлиб, бунга профиллашган беш бўлим киради. Иккинчиси — химия-технология ва биология фанлари секцияси, бунга ҳам беш бўлим бирлашган. Учинчиси эса тўрт бўлимдан иборат ижтимоий фанлар секциясидир.

Ҳозиргача ер ҳақидаги барча фанлар (геология, геофизика, геохимия, кончилик иши, океанология, атмосфера физикаси, география) СССР Фанлар академияси президиумининг физика-техника ва математика фанлари секцияси составига киритилган бўлимга бирлаштирилган эди.

Савол: Ер ҳақидаги фанлар янги секциянинг ичидаги «вазифалар» қандай бўлинади?

Жавоб: Бу секцияга иккита бўлим киришини эслатиб ўтдим. Бу бўлимлардан бири — геология, геофизика, геохимия ва кончилик иши, яъни ер ўзагининг қаттиқ қобиғини ўрганадиган фанлар бўлими бўлади; иккинчиси — атмосфера физикаси, океанология, сув баланси ва география, яъни ернинг сув ва газ қобиғини ўрганадиган фанлар бўлими бўлади.

Савол: Ер ҳақидаги фанларни мустақил секция қилиб ажратиш заруратини туғдирган асосий сабабни қандай ифодалаш мумкин?

Жавоб: умуман ернинг тузилиши, тарихи ва ривожланиш қонунларини аввало унинг ташқи қобиқларини ўрганиш фақат билим жиҳатидангина эмас, шу билан бирга катта амалий аҳамиятга ҳам молик эканлигини тушунасиз, албатта. Биз зилзилалар, цунами, вулқон отилишлари, селлар ва ҳоказоларни прогноз қилиш асосини топмоғимиз керак. Табиатга, унинг ресурсларидан фойдаланиш, уларни сақлаш ва тиклаб туришга эътибор сезиларли даражада кучайди. Бу эса, ер ҳақидаги барча фанлар мутахассисларининг куч-ғайрат сарфлашларини, энг янги тадқиқот техникасидан фойдаланишларини талаб қилади. Билим — фаннинг геофизика, геохимия каби тармоқлари айни мана шу заминда олға қараб тез силжиди. Жаҳон тараққиётидаги кучларнинг ҳозирги нисбатини бундай деб таърифлаш мумкин бўларди: одам моддага таъсир кўрсатишнинг улкан воситалари ва методларини эгаллагач, ўзимиз яшаётган дунёнинг ўзи тўғрисида, энг муҳими эса, одамларнинг табиатга доимий ва тобора кучайиб бораётган таъсироти туфайли бўладиган оқибатлар тўғрисида беқиёс оз билим бойлигига эга эканлигини пайқаб қолди.

Савол: бу проблемалар янги фойдали қазилма бойликларини очиш, ўрганиш ва фойдаланиш истиқболлари билан қандай боғланади?

Жавоб: инсоннинг геологик фаолияти кўз ўнгимизда доимо зўрайиб бормоқда. Фан ва техниканинг ҳозирги замон эҳтиёжлари ердан тобора кўпроқ нарса талаб қилмоқда. Яқин 10—15 йил мобайнида фойдали қазилма бойликларини қазиб олишни 3-4 баравар кўпайтириш керак бўлади, деб тахмин қилиш мумкин. Бу—қийин вазифа. Бунинг устига геологлар ер ости хазиналарини қидириб, ер бағрига тобора чуқурроқ кириб боришларига тўғри келади. Амалда эса, яқин вақтлар ичида фойдали қазилмалар камида бир-икки километр чуқурликдан излана бошлаши керак. Тайёргарлик ишлари чаққонлик билан қилиниши ҳам катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Чунки кон очилганидан ўн йил ва бундан ортиқ йил ўтганидан кейингина ундан маҳсулот олина бошлаяпти. Буларнинг ҳаммаси катта илмий ишлар олиб борилишини талаб қилади.

Савол: янги маълумотлар асосида ҳозир ер ўзаги ва мантияси, океан ва атмосфера ўртасидаги ўзаро муносабат проблемалари қандай аҳволда?

Жавоб: эндиликда планетамиз қобиқли бўлиб тузилганлигига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ. Ер қобиғи, гидросфера ва атмосфера каби ернинг уч қоплами келиб чиқишининг бирлиги ва бир-бирига боғлиқ доимий кечадиган процесслари жиҳатидан ўзаро чуқур пайваста бўлиб кетган. Жуда юксак босим ва температураларда модда ҳолатини ўрганиш мантияни эритиш ва газсизлантириш процесслари моделини ишлашга имкон берди. Ер қаърида модда ҳолатининг ўзгариши юз бериб, бу сифат жиҳатидан янги минераллар ҳосил бўлишига олиб келар экан. Портлаш диатрем найларида олмос ҳосил бўлиш процессининг сабаби ана шундай топилди. Бунинг натижасида катта босим остида графитдан сунъий олмос олиш имконияти мутлақ янги ва ниҳоятда қизиқарли проблемаларни олға сурадики, келгуси авлодлар мана шуларни ҳал қилмоқлари керак. Чунончи, бу гаплар руда ҳосил бўлиш процесси тўғрисдаги тасаввурларимизга ва бошқа кўп нарсаларга оиддир.

Яқинда океан планетамизнинг модда жинсларини ўрганиш учун бизга катта имкониятлар очиб берди. Океан ўртасидаги тоғ тизмаларининг улкан рифт водийлари (синиқлари)да ультраасос жинслар, яъни мантия жинсларининг юзага чиқиб қолганлиги аниқланди. Биз эндиликда шу жинсларни қўлимизга ушлаб, лабораторияда текшириб кўришимиз мумкин. Умуман океанологик тадқиқотлар бутун чоралар билан кенгайтириб борилади. Инсоният ҳаётида океан ва унга туташ денгизларнинг аҳамияти жуда катта. Ҳозир денгиз сувидан кўп туз олинмоқда. Океаннинг хом ашё бойликлари жуда катта бўлиб, улардан ҳали жуда оз даражада фойдаланиляпти. Океан сувини чучуклаштириш кўпгина мамлакатлар учун ҳаётий муҳим проблема бўлиб қолмоқда. Мана шу процесс техникаси тажриба босқичидан кенг саноат миқёсига ўтгач, жаҳон экономикасидаги ва кўпгина халқларнинг ҳаётидаги силжиш нақадар юксак бўлишини тасаввур этмоқ мумкин.

Айниқса об-ҳаво прогнози туфайли атмосфера физикаси соҳасида жуда кенг тадқиқотлар олиб борилади. Яқиндагина об-ҳаво прогнози аэрологик маълумотлар асосида ҳисоблаб чиқарилиб, ниҳоятда такомиллашмаган ҳолда бўлганлигини кўп кишилар эсласалар керак. Яқинда бу соҳада кескин ўзгариш юз берди ва бунинг натижасида об-ҳаво прогнозининг миқдори методлари пайдо бўлди: яқин, бир-икки кун об-ҳавоси олдиндан ҳисоблаб чиқариладиган бўлди. Атмосфера ҳолатининг умумий манзарасини берувчи ернинг орбита йўлдошлари ниҳоятда катта аҳамият касб этмоқда. Об-ҳаво хизматида электрон-ҳисоблаш машиналарнинг ишлатилиши об-ҳаво прогнозини тўхтовсиз такомиллаштириб бормоқда. Фақат қисқа муддатли об-ҳаво прогнозларинигина эмас, шу билан бирга узоқ муддатли об-ҳаво прогнозларини ҳам аниқ илмий асосга қўймоқ учун ҳозир барча резервларни сафарбар этмоқ заруp. Қишлоқ хўжалиги, авиация, космонавтика ҳамда инсониятнинг бошқа хилма-хил фаолият доиралари шунга муҳтож.

Одатдаги «география» деган тушунчада ҳам чуқур ўзгаришлар юз берди. Фалакнинг гардиши билан география баён қилиб берувчи фандан синтетик фанга айланиб, инсоннинг ўзгартириш фаолиятидаги (масалан, дарёларни буриб юбориш, сунъий денгизлар вужудга келтириш ва бошқа ишлар) номатлуб оқибатларининг олдини олиш вазифалари муносабати билан ҳозирги вақтда бу фаннинг роли айниқса ошмоқда.

Биз, деди сўзининг охирида академик А. П. Виноградов, Ер ҳақидаги фанларни янада ривожлантиришнинг тўғри йўлини танлаб олдик. Бу йўл мамлакатимиздаги умумдавлат аҳамиятига эга бўлган муҳим иқтисодий масалаларни ҳал қилишда аниқ ёрдам кўрсатиб, халқаро миқёсда совет фанининг обрўсини янада юқори кўтаради. Биз бунга аминмиз.

Конкурс якунлари — *Спорт*

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИНИНГ ЕТУК СПОРТЧИЛАРИ

Янги—1968 йил арафасида юбилей йилининг етук спортчиларини аниқлаш учун «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари Тошкент шаҳар спорт жамиятлари ва ташкилотлари Марказий Совети билан ҳамкорликда конкурс эълон қилган эди.

Редакциямизга студент, пенсионер, мактаб ўқувчилари ва ишчи-хизматчилардан хатлар оқими ёғилиб келди. Спорт мухлислари **биринчи ўринни штангачи Эркин Каримовга** бердилар. 24 ёшли ўзбек ботири энг кўп балл тўплади. Спорт шинавандалари ҳақли равишда Эркин Каримовга биринчи ўринни муносиб кўрганлар. Эркин СССР халқлари IV юбилей спартакиадасида олтин медаль билан тақдирланди. Германия Демократик Республикасининг очиқ чемпионатида ярим енгил вазнда чемпион бўлди.

Жаҳон миқёсидаги мусобақаларда японниялик штангачилар ярим енгил вазнда доимо фахрли ўринларни эгаллар эдилар. Ҳозирги кунда Эркин СССР терма командасининг аъзосидир. Эндиликда у ўз вазнида мукофотли ўринларни эгаллайди, деб умид билдирамиз.

Иккинчи ўринни Алижон Жармуҳамедов олди. Баскетбол бўйича СССР терма командасининг аъзоси Алижон 1967 йилги Европа чемпионидир. У Эркин Каримовнинг тенгдоши. Алижоннинг бўйи пойтахтимизда энг баланд ҳисобланади. Бўйи 2 метр 07 сантиметрдир.

Учинчи ўрин Равиля Прокопенко (Салимова) га берилди 27 ёшли Тошкент Чет тиллар педагогика институтининг студенти Равиля икки марта жаҳон чемпиони унвонига эга. У Ўзбекистон баскетболчи қизлар терма командасининг капитани. Равиля яна маҳорати билан фақат иттифоқимиздагина эмас, чет элларда ҳам катта шуҳрат қозонишига ҳеч шак-шубҳа йўқ.

«Пахтакор» командасининг дарвозабони **Юрий Пшеничников тўртинчи ўринда** қолди. У СССР терма командаси составида ўз маҳорати билан футбол шинавандаларининг, спорт шарҳчиларининг, тренерларнинг таҳсинига сазовор бўлди. Англия—СССР терма командаларининг учрашувидан сўнг инглиз матбуоти дарвозабон Ю. Пшеничниковнинг маҳоратини Лев Яшин санъати билан тенг, деб баҳолади.

Рус тили ва адабиёти институтининг студенти енгил атлетикачи **Ашур Нормуродовга бешинчи ўрин** берилди. У «Правда» газетасининг мукофотини олган. А. Нормуродов касаба союзлари ва комсомол кроссида мамлакат чемпиони унвонига сазовор бўлди.

Спорт мухлислари орасида биринчи ўрин Тошкент Давлат Университетининг студенти **Шавкат Ёқубовга**, иккинчи ўрин Тошкентлик мактаб ўқувчиси **Акром Иброҳимовга**, учинчи ўрин Тошкент қишлоқ хўжалик техникумининг студенти **Исҳоқ Алимовга**, тўртинчи ўрин Сурхондарё область, Термиз район, Таллиморон совхозининг 5-бўлимида яшовчи **А. Ғафоровга**, бешинчи ўрин Бухоро Давлат Педагогика институтининг III курс студенти **Бозорбой Мадраимовга** тегди.

БУРГУТЛАР МОСКВАГА УЧДИ

Ўзбекистон пойтахтидан москвага баланд помирнинг 8 бургути учириб юборилди. Улар ўз қанотларида эмас, балки аэрофлотнинг самолётида учишди. Бургутларни Ўрта Осиё зоология комбинатининг кекса овчиси Чиннибой Набиев тутган. Комбинат Тошкент яқинидаги Чирчиқ дарёсининг одоғида жойлашган.

60 ёшга кирган овчи йилнинг кўп қисмини тоғларда ўтказиб, комбинат базасига тоғ эчкилари, қўйлари, қопланлари, каклик ва бошқа ҳайвон ҳамда паррандаларни тутиб келтиради. Лекин бургут овидан айниқса унинг доғи кетган. У 300 дан ортиқ бургут тутган.

Олам мунча бепоён...

Руанда республикасида яшовчи кўпчиликни ташкил қилган қабилалардан бахуту қабилалик уста там-тамчиларни донги жаҳонга тарқалган. Қадим замонлардан буён улар ана шу турли овоз сигналларидан фойдаланиб келмоқдалар.

Там-там ёрдамида морзени узоқ масофаларга яхши узатиш мумкин. Ньянза шаҳарчасига яқин жойда яшовчи бу там-тамчилар Руандада мажлис ўтказгани тўпланган ҳукмрон Пармехуту партиясининг мажлисига аҳолини чорламоқдалар.

С. Кулик фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

Енгил самолётлар ишлаб чиқаришда социалистик Чехословакия жаҳонда биринчи ўринлардан бирини эгаллайди. «Дельфин», «Шмель», «Бланки» ва бошқа типдаги спорт машиналаридан ер шарининг кўпгина мамлакатлари мунтазам фойдаланиб келмоқда.

Ҳозирги вақтда Отроновицедаги Моравия авиация заводида икки ўринли спорт машғулотига мўлжалланган «Злин-42» самолёт ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу старт самолёти баланд парвозларда маҳоратни намойиш қилишга мўлжалланган.

Суратда: бош конструктор Ян Микула (ўртада) синов марказининг бошлиғи Петер Коузал (чапда) ва бош учувчи Властимил Берг билан «Злин-42» самолёти ёнида суҳбатлашмоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

Радиода 29 январда душанба

Биринчи

18.00 «Мамлакатимиз иқтисодий сиёсатининг ҳозирги пайтдаги асосий йўналишлари» деган суҳбат (ўзбекча).
18.10 Оркестр куйлари (ўзбекча).
19.20 Ўзбек давлат филармонияси артистларининг концерти (ўзбекча).
20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси.
20.30 Абрамов музлигида қишлаётганларнинг талабларига мувофиқ концерт.
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.20 А. Қутуй. «Жўнатилмаган хатлар». Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ радиопостановка (ўзбекча).
23.40 Концерт.

Иккинчи

19.00 Ўзбек куйлари.
19.30 «Минск оқшоми» деган музикали эшиттириш.
20.00 М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «Хон ва унинг ўғли» (тожикча).
20.30 Латин Америкаси халқларининг қўшиқлари.
21.00 Шу куннинг ҳикоялари (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

Радиода 30 январда сешанба

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
8.25 Ўзбек халқ қўшиқлари.
9.30 Симфоник рақслар.
10.10 Енгил чолғу куйлари (русча).
10.30 Қорақалпоқ куйлари.
11.15 Медицина темаларида эшиттириш (ўзбекча).
11.25 «Баёт» мақомидан парчалар.
12.15 «Замондошларимиз». Адабий эшиттириш (русча).
13.30 Совет композиторлари опереттаҳаларидан парчалар (русча).
16.10 «Композитор М. Бурҳонов» деган музикали очерк (ўзбекча).
16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.00 «Қишлоқларимизнинг янги жамоли» (русча).
18.10 Рус композиторларининг камер куйлари.
18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
19.20 И. Акбаров. Иккинчи квартет.
20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси.
20.30 Замонавий ўзбек қўшиқлари.
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.20 Ёш ижрочилар концерти (ўзбекча).
22.40 М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «Қиз ва ўлим» деган радиокомпозиция (ўзбекча).
23.15 Янги Тошкентни қураётганлар учун концерт (ўзбекча).

Иккинчи

8.25 Классик куй шинавандалари учун концерт (русча).
9.15 Реклама ва эълонлар.
19.00 «Шарқ юлдузи» журнали саҳифаларида (ўзбекча).
19.30 Вальс концерти.
20.00 Тожикистон композиторлари асарларидан концерт.
20.30 Ўзбекистон артистлари ижросида рус композиторлари операларидан парчалар.
20.50 «Копра чироқлари». Қозоғистон радиосининг эшиттириши (ўзбекча).
21.00 Ёшлар ижоди (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

Учинчи

14.00 Лекок. «Анго қизи» комик операси.
17.30 Д. Кабалевский. 4-симфония. «Кола Брюньон» сюитаси.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА КЎРИНГ

Телевизорда 29 январда душанба

Биринчи

Ўзбек тилида:
18.00 Ўқувчилар учун. «Ленин қалбимизда».
Рус тилида:
18.30 Телевизион янгиликлар.
18.45 Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан. «Ёшларга — оталаримиз жасорати ҳақида».
19.05 «Кедр тақдири». Ҳужжатли фильм.
19.25 Реклама ва эълонлар.
19.30 Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «ЯНГИ ТАРЖИМАЛАР».
Ўзбек тилида:
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.25 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Она шаҳрим — Тошкентим».
21.05 «Лениниана» программаси.
21.30 Телевизион театр Х. Деряев. «ҚИСМАТ». 3-қисм.

Иккинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқувчилар учун. География. Япония.
18.30 Ўқувчилар учун. Эстетика. «Комизм ҳаётда ва санъатда».
19.10 Студентлар учун. Олий математика.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Интервидение. «Оммабоп оркестр куйлари». Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси симфоник оркестрининг концерти.
21.00 Ўқувчилар учун. «Пионерия» телевизион агентлиги.
21.30 Маркс туғилган куннинг 150 йиллиги олдидан. «Ҳужжатлар ҳикоя қилади». Марказий партия архивининг Маркс—Энгельс ҳужжатлари секциясидан репортаж.
22.00 П. Качо. «Витязь Янош». Музикали телевизион спектакль.
23.30 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Театр учрашувлари.
01.15 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ
Қирғиз тилида:
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.10 БАДИИЙ ФИЛЬМ.
19.20 «Вақт, воқеалар, хроника».
19.30 «Алатоу» программаси.
20.00 Эшиттиришлар программаси.

Телевизорда 30 январда сешанба

Биринчи

МОСКВА КЎРСАТАДИ
13.00 Эшиттиришлар программаси.
13.05 Телевизион янгиликлар.
14.30 «Менинг биринчи ролим». Театр учрашуви.
15.30 Ўқувчилар учун. «Пионерия» телевизион агентлиги.
16.00 Кундузги Москва эшиттиришларининг охири.
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 «Зудлик билан қўшиқ зарур». Ҳужжатли фильм.
18.35 Кино янгиликлари.
20.00 Эшиттиришлар программаси.
Ўзбек тилида:
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.25 Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «АДАБИЙ МЕРОСИМИЗ ОЙНАИ ЖАҲОНДА».
20.55 «Пахталикўл» шифохонасида. Телеочерк.
21.15 «Совет Шарқи халқларининг мақомлари».
21.50 Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан. «СОЛДАТ ҲАҚИДА ҚИССА». Бадиий фильм.

Иккинчи

Рус тилида:
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқувчилар учун. Тарих. «Ўзбекистонда 1905—1907 йил революциялари».
18.30 Адабиёт. «Корчагинчилар».
19.00 Студентлар учун. Олий математика.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Карл Маркс туғилган куннинг 150 йиллиги олдидан. «У келажакни олдиндан кўра билган».
20.45 «Мушукчага қандай уй ясадилар». Қўғирчоқ фильм.
21.00 Интервидение. Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Буратино кўргазмаси».
21.30 Марксизм-ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун. Социализмнинг сиёсий иқтисоди. «Социалистик жамоат меҳнатини ташкил этиш». Иккинчи суҳбат. «Меҳнат унумдорлиги ва уни ошириш йўллари».
22.00 И. Шемякин. «Ташвишли бахт». Телеспектакль премьераси.
23.30 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Реклама.
00.30 «Билим». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
01.15 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

Ўзбек тилида:
19.55 Эшиттиришлар программаси.
20.00 Ёшлар учун. «Ленин яшаган жойларда».
20.30 Ленин комсомолининг 50 йиллиги олдидан. «АБДУЛЛА НАБИЕВ». Ҳужжатли фильм.
20.40 Тошкент янгиликлари.
20.50 «Балет кечаси».
Рус тилида:
21.40 Болгария халқ қўшиқлари ва рақслари.
22.05 Тошкент янгиликлари.
22.15 «Асрлар давомида яратилган Мексика». Ҳужжатли фильм.

КИНОТЕАТРЛАРДА

29 ЯНВАРДА

Ричард учинчи (1 ва 2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кечқурун).
Жаннатдан қувилганлар — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кечқурун).
Калит — «ЧАЙКА» (кеч 6, 8 ва 10 да).

30 ЯНВАРДА

Ричард учинчи (1 ва 2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).
Жаннатдан қувилганлар — «ЎЗБЕКИСТОН» НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).
Малиновкада тўй (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2 ва 4 да), **Калит** (кеч 6, 8 ва 10 да)—«ЧАЙКА».
Қора қоплон — «ДРУЖБА» (эрталаб соат 10-20 минут ва кеч 9 да).
Шоҳ Султон ҳақида эртак — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 30/I да **Фауст**, 31/I да **Майсаранинг иши**.
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/I да **Қари қиз**, 30/Iда **Кимга тўй, кимга аза**, 31/I да **Тошболта ошиқ**.
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Майдонда москваликлар»** — **Совет цирки усталари ва Олег Сокоьл раҳбарлигидаги радио-механик одам — «Робот» аттракционининг сўнгги гастроллари.** Билетлар сотилмоқда.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1968 йил 9 февраль кундуз соат 3 да, Тошкент халқ хўжалиги институтининг илмий совети мажлисида (Олмазор кўчаси, 183-уй) иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

В. В. Бушман: «Қишлоқ хўжалигини районлараро ихтисослаштириш» (Таласс водийси ва марказий Тянь-Шаннинг Кочкар ва Джумгалий районлари мисолида) деган темада;

А. И. Ким: «Сув чиқариш иншоотларига қилинадиган ҳаражатларнинг иқтисодий самарадорлик масалалари» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — Орган Ташкентского Горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор—В3-02-49 дан В3-02-58 гача, редактор ўринбосарлари —В3-29-33; В3-29-09; масъул секретарлар —В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими—В3-27-03; адабиёт санъат ва маданият бўлими—В3-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—В3-27-57; ахборот бўлими—В3-65-57; эълонлар бўлими—В3-81-42.